

**Plán činnosti a rozpočet Správy úložišť radioaktivních odpadů
na rok 2007, tříletý plán a dlouhodobý plán**

říjen 2006

1.	ÚVOD	3
1.1.	Poslání a zásady činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů.....	3
1.2.	Současná situace v oblasti ukládání radioaktivních odpadů (RAO)	3
1.3.	Plán činnosti	4
2.	UKLÁDÁNÍ NAO/SAO	5
2.1.	Provoz úložiště radioaktivních odpadů Dukovany	5
2.1.1.	Dílčí rozpočet - ÚRAO Dukovany	5
2.2.	Provoz úložišť radioaktivních odpadů Richard a Bratrství	5
2.2.1.	Dílčí rozpočet - ÚRAO Richard a Bratrství	6
3.	PŘÍPRAVA HLUBINNÉHO ÚLOŽIŠTĚ VAO A VJP	6
3.1.1.	Dílčí rozpočet - hlubinné úložiště VAO a VJP	8
4.	SPRÁVNÍ, ODBORNĚ-TECHNICKÉ, PRÁVNÍ A ADMINISTRATIVNÍ ČINNOSTI	9
	Povolovací řízení.....	9
	Vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jaderných materiálů.....	9
	Správa odvodů na jaderný účet	9
	Kontrola rezervy držitelů povolení na vyřazování jejich zařízení z provozu	9
	Komunikace s veřejností	10
	Zahraniční spolupráce	10
	Zabezpečování a kontrola jakosti a bezpečnost.....	10
	Personální, materiální a technické zabezpečení	11
4.1.1.	Dílčí rozpočet - správní, odborně-technické a administrativní činnosti	11
5.	SOUHRNNÝ ROZPOČET NA ROK 2007.....	11
6.	PLNĚNÍ USNESENÍ VLÁDY.....	13
7.	TŘÍLETÝ PLÁN ČINNOSTI	13
7.1.	Ukládání NAO/SAO	13
7.1.1.	Úložiště radioaktivních odpadů Dukovany	13
7.1.2.	Úložiště radioaktivních odpadů Richard a Bratrství.....	13
7.2.	Ukládání VAO/VJP	13
7.3.	Předpokládané příjmy jaderného účtu a výdaje Správy v letech 2007 – 2009	14
7.3.1.	Předpokládané příjmy jaderného účtu	14
7.3.2.	Předpokládané výdaje SÚRAO	14
8.	DLOUHODOBÝ PLÁN ČINNOSTI.....	15
8.1.	Ukládání NAO/SAO	15
8.2.	Ukládání VAO/VJP	15
8.3.	Předpokládané příjmy a výdaje	16

1. Úvod

1.1. Poslání a zásady činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů

Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) je organizační složkou státu zřízenou na základě § 26 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Posláním Správy je zajišťovat bezpečné ukládání radioaktivních odpadů dosud vyprodukovaných i budoucích v souladu s požadavky na jadernou bezpečnost a ochranu člověka i životního prostředí¹.

Roční, tříletý a dlouhodobý plán činnosti se předkládá ke schválení vládě prostřednictvím ministra průmyslu a obchodu v souladu s ustanovením § 30 odst. 1 písm. a) a b) atomového zákona. Rada Správy doporučuje ministrovi předložení plánu vládě podle § 29 odst. 5 písm. b) atomového zákona.

Činnost Správy je v průběhu roku kontrolována Radou Správy, v níž jsou zástupci MPO, MF, MŽP, hlavních původců radioaktivních odpadů a regionů měst a obcí s provozovanými úložišti a zástupce širší veřejnosti. Svými usneseními a doporučeními se Rada Správy aktivně podílí na činnosti Správy.

Činnosti Správy jsou financovány z prostředků jaderného účtu, účelového zdroje vytvářeného původci radioaktivních odpadů, který je součástí státních finančních aktiv.

1.2. Současná situace v oblasti ukládání radioaktivních odpadů (RAO)

Krátkodobé nízkoaktivní odpady (NAO) a středněaktivní odpady (SAO) tvoří objemově nejrozsáhlejší třídu. Vznikají v kapalně či pevně formě při provozu a vyřazování jaderných reaktorů a při nakládání se zdroji ionizujícího záření. Tyto RAO přestávají být radioaktivními během několika set let a proto je lze ukládat do přípovrchových úložišť. Technologie jejich zpracování a úpravy před uložením jsou dostatečně propracované a jsou v ČR zavedeny.

NAO z jaderné energetiky jsou ukládány v povrchovém úložišti v areálu jaderné elektrárny Dukovany. Celkový objem úložných prostor 55 000 m³ (asi 180 000 sudů) je dostatečný k přijetí všech odpadů z elektráren Dukovany i Temelín, které splní podmínky přijatelnosti pro uložení, a to i v případě prodloužení provozu elektráren na 40 let.

Zneškodnění NAO z průmyslu, výzkumu a zdravotnictví je zajištěno jejich umístěním v úložištích Richard (u Litoměřic) a Bratrství (u Jáchymova), částečně může být využita i kapacita ÚRAO Dukovany.

Úložiště Richard je vybudováno v komplexu bývalého vápencového dolu Richard II (pod vrchem Bídnice). Od roku 1964 se v něm ukládají institucionální odpady. Celkový objem upravených podzemních prostor přesahuje 17 000 m³, kapacita pro ukládání odpadu je přibližně poloviční (zbytek tvoří obslužné chodby). Na základě poznatků získaných z hydrogeologického, inženýrsko-geologického, geotechnického a seismického průzkumu, stavebních expertíz a stavu uložených obalových jednotek lze konstatovat, že v celé lokalitě jsou dlouhodobě plněny veškeré požadavky radiační ochrany a jaderné bezpečnosti.

¹ §25 zákona č. 18/1997 Sb.: Stát ručí za podmínek stanovených tímto zákonem za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů, včetně monitorování a kontroly úložišť po jejich uzavření.

Úložiště Bratrství je určeno výhradně k umístění odpadů s přírodními radionuklidy. Vzniklo adaptací těžní štoly bývalého uranového dolu, kde bylo pro ukládání upraveno 5 komor o celkovém objemu přibližně 1 200 m³. Do provozu bylo uvedeno v roce 1974. Úložiště je situováno ve zvodnělém krystaliniku, a proto je v okolí úložných prostor vybudován drenážní systém. Odváděné vody jsou monitorovány. Dlouhodobá bezpečnost úložiště byla prokázána bezpečnostní analýzou.

Provoz všech úložišť včetně monitorování již uzavřeného úložiště Hostim je zajišťován SÚRAO v souladu s příslušnými povoleními SÚJB, v případě důlních děl i v souladu s oprávněními a povoleními podle báňských předpisů. Kapacita úložišť je při stávající produkci RAO dostatečná ve výhledu několika desetiletí. Nepředpokládá se budování nových úložišť pro NAO, optimálně bude využita stávající kapacita úložišť zahrnující i úpravu dalších ukládacích komor v úložišti Richard.

V menší míře vznikají dlouhodobé NAO a SAO, které nejsou přijatelné k uložení do provozovaných přípovrchových úložišť. Pro tyto odpady jsou určeny požadavky na způsob a kvalitu jejich úpravy pro skladování a následné uložení v hlubinném úložišti. Tyto odpady skladují jak jejich původci tak i SÚRAO.

Vysoceaktivní odpady (VAO) a vyhořelé jaderné palivo (VJP) po jeho prohlášení za odpad nelze ukládat ve stávajících úložištích, konečné zneškodnění se předpokládá jejich uložením v hlubinném úložišti (HÚ). Do doby zprovoznění HÚ jsou tyto odpady skladovány u jejich původců. Koncepce nakládání s RAO a VJP v ČR ukládá zařadit dvě kandidátní lokality pro HÚ do územních plánů do roku 2015. V minulých letech bylo po celkovém hodnocení území ČR navrženo a předběžně charakterizováno 6 lokalit. Ve všech lokalitách se však veřejnost postavila proti záměru stavby HÚ a další geologické práce byly pozastaveny do roku 2009. Lokality byly rovněž začleněny do vládou schválené Politiky územního rozvoje (usnesení vlády č. 561 z května 2006). Další geologické práce v lokalitách jsou možné jen na základě stanovení příslušných průzkumných území.

1.3. Plán činnosti

Plán činnosti Správy na rok 2007, tříletý plán a dlouhodobý plán zohledňuje poslání Správy, požadavky atomového zákona a ostatních právních předpisů a vychází ze současné situace v oblasti nakládání s RAO. Roční plán činnosti je rozdělen do dílčích kapitol podle charakteru příslušných činností a jejich nákladového členění. Členění rozpočtu je upraveno dle vyhlášky MF ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Plán je sestaven v souladu s Koncepcí nakládání s RAO a VJP v ČR, schválenou usnesením vlády č. 487 dne 15. 5. 2002. Plán vychází z předmětu činnosti Správy, který je vymezen v § 26 odst. 3 zákona č. 18/1997 Sb., přičemž činnosti související s jadernou bezpečností a radiační ochranou jsou prováděny na základě povolení SÚJB podle § 9 odst. 1 atomového zákona.

2. Ukládání NAO/SAO

2.1. Provoz úložiště radioaktivních odpadů Dukovany

Provoz úložiště zajišťuje Správa v souladu s § 26 atomového zákona dodavatelsky, na základě smlouvy s ČEZ, a. s. Přijímka odpadů do úložiště a některé další, zejména kontrolní činnosti, jsou zajišťovány přímo Správou.

Správa předpokládá, že v roce 2007 bude uloženo cca 500 m³ upravených NAO/SAO z provozu jaderné elektrárny Dukovany a Temelín. Provoz úložiště bude zajišťován tak, aby RAO mohly být plynule přejímány k uložení.

V rámci běžného provozu úložiště je každoročně zajišťována kontrola stavu provozovaných stavebních objektů a technologických zařízení, prováděna běžná (provozní) údržba stavebních objektů, pozemků, údržba strojního a elektro zařízení, zajišťována radiační ochrana, fyzická ochrana, havarijní připravenost a jaderná bezpečnost.

2.1.1. Dílčí rozpočet - ÚRAO Dukovany

Pro zajištění provozu a údržby ukládacích jímek je požadována částka 15,8 mil. Kč, částka 1,5 mil. Kč je plánována na příspěvek obcím podle čl. I bod 54 zákona č. 13/2002 Sb. a v souladu s nařízením vlády č. 416/2002 Sb. a 46/2005 Sb. Pro provedení dílčích rekonstrukcí investiční povahy je plánována částka 0,3 mil. Kč.

Stř.	Pol.	Název	Rozpočet 2007	Rozpočet 2006	Index 07/06
2	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	17300	15900	<i>1,09</i>
2	515	Nákup vody, paliv a energie	200	0	
2	516	Nákup služeb	13500	14400	<i>0,94</i>
2	517	Ostatní nákupy	2100	0	
2	590	Ostatní neinvestiční výdaje	1500	1500	<i>1,00</i>
2	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	300	1300	<i>0,23</i>
2	612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	300	1300	<i>0,23</i>
2		VÝDAJE CELKEM:	17600	17200	<i>1,02</i>

2.2. Provoz úložišť radioaktivních odpadů Richard a Bratrství

Úložiště radioaktivních odpadů Richard a Bratrství jsou provozována Správou v souladu s příslušnými povoleními SÚJB a ČBÚ. V roce 2007 přijme Správa do těchto úložišť cca 90 m³ upravených NAO/SAO.

V roce 2007 se předpokládá provádění prací k zajištění bezpečného nakládání s radioaktivními odpady uloženými v úložištích Richard a Bratrství podle předpisů platných do nabytí účinnosti atomového zákona (§ 28 atomového zákona) v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace. Tyto práce spočívají v zajištění běžného provozu a údržby úložišť, v zajištění radiační ochrany, fyzické ochrany, havarijní připravenosti a jaderné bezpečnosti. Dále budou dokončovány rekonstrukce a opravy ve vstupním areálu úložiště Richard. V roce 2007 bude obdobně jako v minulých letech monitorováno uzavřené úložiště Hostim.

Dále bude na základě schváleného projektu Phare prováděno uzavírání komory v úložišti Richard. V rámci činností při uzavírání komory budou upraveny příslušné prostory

úložiště tak, aby byly zajištěny dostatečné skladovací kapacity pro RAO nepřijatelné k uložení.

2.2.1. Dílčí rozpočet - ÚRAO Richard a Bratrství

Pro zajištění nakládání s radioaktivními odpady uloženými v úložištích Richard a Bratrství podle předpisů platných do nabytí účinnosti atomového zákona podle § 28 atomového zákona, pro zajištění prozatímní správy podle § 26 odst. 3 písm. j) a k) atomového zákona je požadována částka 13 mil. Kč (státní dotace). Správa předpokládá, že v roce 2007 budou na úložištích Richard a Bratrství probíhat práce hrazené dotací ze státního rozpočtu v obdobném finančním rozsahu jako v roce 2006, věcná náplň prací bude upřesněna po dohodě mezi MPO a Správou. Částka 3 mil. Kč je plánována na příspěvek obcím podle čl. I bod 54 zákona č. 13/2002 Sb. a v souladu s nařízením vlády č. 416/2002 Sb. a 46/2005 Sb. Pro úhradu nákladů investiční povahy v úložišti Richard je plánována částka 7,2 mil. Kč.

Stř.	Pol.	Název <i>tisíc Kč</i>	Rozpočet 2007	Rozpočet 2006	Index 07/06
3	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	19600	23800	<i>0,82</i>
3	501	Platy	3870	3540	1,09
3	502	Ostatní platby za provedenou práci	240	230	1,04
3	503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1439	1319	1,09
3	513	Nákup materiálu	774	790	0,98
3	515	Nákup vody, paliv a energie	670	670	1,00
3	516	Nákup služeb	6950	11600	0,60
3	517	Ostatní nákupy	2580	2580	1,00
3	534	Převody vlastním fondům	77	71	1,09
3	590	Ostatní neinvestiční výdaje	3000	3000	1,00
3	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	7200	18300	<i>0,39</i>
3	612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	7200	18300	0,39
3		VÝDAJE CELKEM:	26800	42100	<i>0,64</i>

3. Příprava hlubinného úložiště VAO a VJP

Radioaktivní odpady, popř. vyhořelé jaderné palivo po jeho prohlášení za odpad, by měly být podle Konceptu nakládání s RAO a VJP v ČR konečným způsobem zneškodněny uložení v hlubinném úložišti. Základní varianta předpokládá vybudování hlubinného úložiště na území ČR. Bezpečnost uložení těchto odpadů je dosažena vytvořením systému umělých a přírodních bariér schopných izolovat v odpadech přítomné radionuklidy od životního prostředí do doby, než jejich koncentrace poklesne na úroveň neohrožující žádnou ze složek biosféry. Možná řešení hlubinného úložiště jsou popsána v Referenčním projektu HÚ, který je dostupný na informačních stránkách Správy (www.surao.cz). Příprava hlubinného úložiště byla ve vládou schválené Koncepti nakládání s RAO a VJP v ČR doporučena pro trvalé zneškodnění uvedených odpadů. S odkazem na konkrétní úkoly tohoto materiálu lze činnosti směřující k realizaci hlubinného úložiště rozdělit do následujících skupin:

- a) výběr vhodné lokality a zjištění jejích charakteristik, včetně ověřování stability a homogenity geologického prostředí,

- b) návrh projektového řešení úložiště, včetně materiálů a složení inženýrských bariér,
- c) bezpečnostní ověření a hodnocení úložného systému,
- d) související technický rozvoj a výzkum a vývoj.

ad a)

Koncepce nakládání s RAO a VJP v ČR ukládá zařadit dvě kandidátní lokality do územních plánů do roku 2015. Postup prací byl v obecné formě (bez zohlednění specifických požadavků jednotlivých lokalit) navržen a odborně posouzen v předchozích letech.

V návaznosti na ukončení etapy hodnocení celého území ČR², byly v druhé polovině roku 2003 zahájeny geologické práce na šesti relativně vhodnějších lokalitách, jejichž cílem bylo shromáždit podrobnější geologické údaje pro následné zúžení rozsahu lokalit. Prováděné práce byly řízeny a kontrolovány Správou podle programu zajištění jakosti schváleného pro tuto činnost. Celý proces výběru lokalit je rozdělen do jednotlivých etap podle povahy prováděných prací i jejich návaznosti na příslušné zákonné normy. Práce prováděné do roku 2004 byly charakterizovány jako geologický výzkum (zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích) a nebylo pro ně nutné schválení průzkumného území. V roce 2005 bylo dokončeno vyhodnocování dat získaných leteckým geofyzikálním měřením, dálkovým průzkumem Země a terénní rekognoskací a byl naplněn geografický informační systém daty ze zkoumaných lokalit. Dále pokračoval výzkum na testovací lokalitě Melechov.

Výběr lokality pro hlubinné úložiště je prováděn podle komplexních technických kritérií a požadavků (hlubinné úložiště musí zajistit izolační funkci po dobu řádově 100 tisíc let). V případě většího množství lokalit s očekávaným splněním bezpečnostních a technických požadavků je možné při dalším zužování počtu lokalit uplatnit i netechnická kritéria (např. postoj veřejnosti ke stavbě). V současné době je ve všech zkoumaných lokalitách veřejnost převážně proti stavbě hlubinného úložiště. Vzhledem k převážně odmítavému postoji veřejnosti pozastavila SÚRAO geologické práce v lokalitách do roku 2009. Tento časový odklad by měl poskytnout prostor pro hledání vzájemně akceptovatelných podmínek mezi státem a obcemi k dalšímu pokračování prací. V květnu 2006 schválila vláda ČR svým usnesením č. 561 Politiku územního rozvoje ČR. Součástí dokumentu jsou i potenciálně vhodné lokality pro HÚ, přičemž úkolem je koordinovat a zahájit geologický průzkum v těchto šesti lokalitách s cílem vybrat do roku 2015 dvě nejvhodnější lokality.

Pro plnění úkolu výběru lokalit bude v příštím roce zahájeno zpracování předběžných studií vlivu stavby HÚ na životní prostředí v lokalitách. Dále bude dokončen reprezentativní výzkum veřejného mínění k budoucí stavbě HÚ v lokalitách. Správa bude dále připravovat nezbytnou dokumentaci pro žádosti o stanovení průzkumných území a podkladové materiály potřebné k zahájení průzkumu od roku 2009.

ad b)

Součástí programu přípravy HÚ je i vypracování celkového projektového řešení úložiště, včetně návrhu a ověření dlouhodobého chování inženýrských bariér (ukládací kontejnery, těsnicí a výplňové materiály). V této oblasti bude SÚRAO postupovat v souladu s dlouhodobými cíli uvedenými dále v kapitole 8. Přestože se předpokládá maximální využití zahraničních zkušeností, potřebné poznatky jsou získávány i z domácího výzkumu. Díky účasti českých pracovišť v projektech 6. rámcového plánu EC pro vědu a výzkum a díky dvoustranným kontaktům se podařilo navázat mezinárodní spolupráci umožňující jak efektivní získávání poznatků tak i rozvoj domácího výzkumu. Nezbytná mezinárodní spolupráce bude zachována i v dalších letech. V příštím roce budou pokračovat již zahájené

² Výsledky etapy hodnocení území ČR byly uvedeny ve výroční zprávě SÚRAO za rok 2002, která byla schválena usnesením vlády č. č. 642 z 30. 6. 2003

projekty výzkumu výplňových a těsnicích materiálů. Dále bude zadána víceletá zakázka aktualizace referenčního projektu HÚ. Cílem této zakázky bude získání aktualizovaného rozpočtu HÚ, zahrnutí domácích i zahraničních poznatků výzkumu a vývoje do projektového řešení HÚ, komplexní bezpečnostní posouzení HÚ a příprava této dokumentace k posouzení SÚJB a mezinárodnímu posouzení. Dále SÚRAO připraví architektonickou studii povrchového areálu HÚ pro lokalitu Rohozná.

ad c)

Rozhodování o vhodnosti úložného systému a jeho optimalizace se opírá o provedení bezpečnostních rozborů úložného systému. Ty vycházejí především z charakteristik hostitelských horninových těles a z vyhodnocení chování inženýrských bariér. Správa bude dále pokračovat v těchto pracích a využívat zejména zahraniční poznatky a výpočetní modely.

Data pro bezpečnostní rozborů budou získávána rovněž na základě studia přírodních systémů s vlastnostmi blízcími se budoucímu úložišti (přírodní analogy). Údaje získané z analýzy chování přírodních analogů budou využity i pro validaci výpočetních modelů sloužících k předpovědi dlouhodobého chování úložiště.

ad d)

Vedle programu přípravy hlubinného úložiště koordinuje v souladu s § 26 odst. 3 písm. g) atomového zákona Správa také výzkum a vývoj související s ukládáním radioaktivních odpadů. V souladu s konkrétními cíli, uvedenými v Koncepci nakládání s RAO a VJP, bude podporováno zapojení výzkumných pracovišť do vývoje a realizace nových technologií nakládání s RAO a přepracování vyhořelého jaderného paliva (transmutační technologie).

3.1.1. Dílčí rozpočet - hlubinné úložiště VAO a VJP

Položka 513 zahrnuje náklady na vybavení informačních kanceláří v lokalitách, položka 516 zahrnuje náklady na údržbu, provozování informačních kanceláří a na realizaci zahraniční exkurze (připravované úložiště Gorleben – Německo) pro zastupitele a občany z lokalit, položka 611 zahrnuje náklady na provádění geologických prací na testovací lokalitě Melechov, projektových prací, výzkum přírodních analogů a přípravu bezpečnostních rozborů, výzkum a realizaci technologií v oblasti nakládání s RAO a v oblasti transmutačních technologií, položka 612 je plánována na rekonstrukce a investiční vybavení informačních středisek.

Stř.	Pol.	Název <i>tisíc Kč</i>	Rozpočet 2007	Rozpočet 2006	Index 07/06
4	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	3800	2600	1,46
4	513	Nákup materiálu	500	500	1,00
4	516	Nákup služeb	2700	2100	1,29
4	517	Ostatní nákupy	600	0	
4	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	36400	37900	0,96
4	611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	35900	37400	0,96
4	612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	500	500	1,00
4		VÝDAJE CELKEM:	40200	40500	0,99

4. Správní, odborně-technické, právní a administrativní činnosti

Kromě činností uvedených v předchozích kapitolách zajišťuje SÚRAO i řadu dalších činností, souvisejících s předmětem činnosti SÚRAO či prováděných na základě požadavků příslušných obecně závazných předpisů.

Povolovací řízení

Provoz úložišť a související činnosti Správy budou zajišťovány v souladu s příslušnými povoleními SÚJB vydanými na základě atomového zákona. V případě potřeby bude příslušná dokumentace aktualizována.

Vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jaderných materiálů

Zajištění vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jejich původců je úkolem SÚRAO podle § 26 odst. d) atomového zákona. Podrobněji tuto evidenci upravuje vyhláška č. 307/2002 Sb. Evidence převzatých RAO je vedena v listinné i elektronické podobě. V elektronické databázi ZISS jsou evidovány všechny RAO převzaté SÚRAO a databáze je postupně doplňována i o údaje historické, které byly vedeny pouze v listinné podobě. Provozován je digitální archiv průvodních listů, do kterého byly přenášeny údaje z listinných průvodních listů RAO převzatých k uložení před převodem úložišť na stát tj. před rokem 2000.

Kromě evidence převzatých RAO zpracovává SÚRAO i údaje o budoucí předpokládané tvorbě RAO. Evidence jaderných materiálů je vedena v souladu s vyhláškou č. 316/2002 Sb.

Správa odvodů na jaderný účet

Správa odvodů na jaderný účet se řídí § 27 atomového zákona, nařízením vlády č. 416/2002 Sb., o výši a způsobu odvádění prostředků původců radioaktivních odpadů na jaderný účet; zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů; statutem SÚRAO a postupem hospodaření s prostředky jaderného účtu vydaným MF dne 28. 4. 2000, pod č.j. 193/25 900/2000. V souladu s § 3 nařízení vlády č. 416/2002 Sb. je vedena detailní evidence jednotlivých plátců odvodů.

Volné prostředky jaderného účtu jsou v souladu s § 27 atomového zákona investovány MF na finančním trhu.

V roce 2007 Správa ověří výši sazby odvodu na jaderný účet v návaznosti na aktualizaci odhadu nákladů referenčního projektu hlubinného úložiště.

Kontrola rezervy držitelů povolení na vyřazování jejich zařízení z provozu

V souladu s § 26, odstavec 3, písmeno h) atomového zákona provádí Správa kontrolu tvorby rezerv na vyřazování zařízení z provozu u držitelů povolení, kteří jsou povinni pro zajištění vyřazování vytvářet rezervu podle § 18, odstavec 1, písmeno h) atomového zákona. Do kontrolního procesu jsou zařazeny organizace, kterým bylo vydáno ověření odhadu nákladů na vyřazování a u kterých obdržela SÚRAO sdělení od SÚJB, že příslušná

organizace je držitelem povolení a má schválen návrh způsobu vyřazování. Součástí zprávy o kontrole tvorby rezerv bude v případě potřeby i návrh opatření k nápravě.

Komunikace s veřejností

Dlouhodobým cílem Správy v oblasti komunikace s veřejností je zajišťování aktuálních a srozumitelných informací z oblasti nakládání s radioaktivními odpady. K poskytování informací přistupuje Správa aktivně s cílem zvýšení všeobecného povědomí o existenci radioaktivních odpadů v ČR a o nutnosti jejich zneškodňování. Z dostupných komunikačních nástrojů (brožury, exkurze, tiskové zprávy, články v médiích apod.) se využívá především internet a informační střediska. Prioritně je komunikace s veřejností zaměřena na obce v blízkosti lokalit uvažovaných pro hlubinné úložiště. Vzhledem k podepsanému Memorandu o porozumění bude SÚRAO v širší míře spolupracovat s obcemi v lokalitě Rohozná. Cílem je získat porozumění veřejnosti, odstranit psychologické bariéry a řešit veškeré případné budoucí střety zájmů. Součástí komunikace budou i organizované návštěvy domácích a zahraničních zařízení plánovaných pro ukládání odpadů (např. německý Gorleben či švédské Äspö). SÚRAO dále předpokládá zřízení menších informačních kanceláří v některých obcích. Pro vybavení informačních středisek a prezentaci SÚRAO budou nakupovány i drobné reklamní předměty s logem SÚRAO (např. tužky, bloky, kalendáře, čepice, trička apod.).

Na jaro roku 2007 se na základě podnětu z krajského úřadu Ústeckého kraje plánují menší semináře pro zastupitele krajů (především pro pracovníky odborů životního prostředí), na jejichž územních celcích jsou úložiště v provozu a paralelně budou pořádány i pro nově zvolené starosty a zastupitele obcí i krajů v lokalitách předběžně vytipovaných pro hlubinné úložiště. Pro zájemce z řad zvolených zástupců veřejnosti bude možno na jaře uspořádat exkurzi na úložiště Richard či Dukovany. Tato činnost je nezbytným krokem před zahájením administrativních prací na žádostech o průzkumné území v lokalitách. Současně bude velmi vhodné zjistit názory veřejnosti na nakládání s radioaktivními odpady ve všech šesti lokalitách a výsledky výzkumu veřejného mínění budou použity jako východisko pro další plánování komunikační strategie a dalších činností SÚRAO.

Zahraniční spolupráce

V každé zemi využívající zdroje ionizujícího záření je nutné uspokojivě řešit problém nakládání s radioaktivními odpady. Vzhledem ke své náročnosti a složitosti je tato problematika předmětem rozsáhlé mezinárodní spolupráce. Mezinárodní instituce jsou koordinátorem většiny akcí v oblasti nakládání s RAO, jsou iniciátorem legislativních a regulačních aktivit a v neposlední řadě vytvářejí prostor pro setkávání odborníků a vzájemnou výměnu informací. Nejdůležitější oblastí mezinárodní spolupráce je ověřování metod hodnocení bezpečnosti úložišť radioaktivních odpadů a demonstrace proveditelnosti hlubinných úložišť a vývoj nových technologií v této oblasti. Proto je pro SÚRAO nanejvýš důležité udržovat kontakty a v rozumné míře se do činnosti těchto organizací zapojovat.

Zabezpečování a kontrola jakosti a bezpečnost

SÚRAO má vytvořen a udržuje systém jakosti pro zajištění vlastních úkolů. Tento systém je vybudován v souladu s požadavky příslušných právních předpisů (atomový zákon a vyhláška SÚJB č. 214/1997 Sb., o zabezpečování jakosti při činnostech souvisejících s

využíváním jaderné energie a činnostech vedoucích k ozáření a o stanovení kritérií pro zařazení a rozdělení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd). Systém jakosti bude průběžně udržován a aktualizován. SÚRAO bude rovněž připravovat certifikaci svého systému jakosti podle norem ISO 9000 a ISO 14000.

Průběžně jsou dále zajišťována školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), budou prováděny prověrky BOZP na všech pracovištích a bude prováděna revizní a kontrolní činnost vyžadovaná příslušnými předpisy. Dále budou prováděna cvičení požární ochrany, na důlních pracovištích v součinnosti s báňskými složkami.

Personální, materiální a technické zabezpečení

V roce 2006 měla SÚRAO celkem 38 systemizovaných míst, zahrnujících i místa pro zajištění fyzické ochrany úložišť Richard a Bratrství. V rozpočtu na platy je rovněž zohledněn nástup dvou pracovníků v roce 2005, který nebyl v rozpočtu na platy v roce 2006 plně zohledněn.

Od konce roku 2000 sídlí SÚRAO v rekonstruovaných prostorách v rozsahu jednoho patra a části přízemí a suterénu v budově Ministerstva vnitra v Dlážděné ulici v Praze 1 čp. 1004. Pro zajištění své činnosti je SÚRAO v potřebném rozsahu vybavena kancelářskou technikou i dopravními prostředky.

4.1.1. Dílčí rozpočet - správní, odborně-technické a administrativní činnosti

Dále uvedený rozpočet je navržen tak, aby pokrýval náklady na společné činnosti uvedené v této kapitole.

Stř.	Pol.	Název <i>tisíc Kč</i>	Rozpočet 2007	Rozpočet 2006	Index 07/06
1	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	21800	20700	1,05
1	501	Platy	9560	8610	1,11
1	502	Ostatní platby za provedenou práci	560	560	1,00
1	503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	3542	3210	1,10
1	513	Nákup materiálu	1039	1078	0,96
1	514	Úroky a ostatní finanční výdaje	50	0	
1	515	Nákup vody, paliv a energie	620	580	1,07
1	516	Nákup služeb	3928	4180	0,94
1	517	Ostatní nákupy	2310	2310	1,00
1	534	Neinvestiční převody vlastním fondům	191	172	1,11
1	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	1100	500	2,20
1	611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	110	150	0,73
1	612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	990	350	2,83
1		VÝDAJE CELKEM:	22900	21200	1,08

5. Souhrnný rozpočet na rok 2007

V této části je uveden souhrnný rozpočet Správy pro rok 2007 v členění na jednotlivá nákladová střediska a spolu s agregovanými údaji.

	<i>tisíc Kč</i>	1 SÚ	2 ÚDU	3 ÚRB	4 HÚ	Celkem
5	BĚŽNÉ VÝDAJE	21800	17300	19600	3800	62500
501	Platy	9560		3870		13430
502	Ostatní platby za provedenou práci	560		240		800
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	3542		1439		4981
513	Nákup materiálu	1039		774	500	2313
514	Úroky a ostatní finanční výdaje	50				50
515	Nákup vody, paliv a energie	620	200	670		1490
516	Nákup služeb	3928	13500	6950	2700	27078
517	Ostatní nákupy	2310	2100	2580	600	7590
534	Převody vlastním fondům	191		77		269
590	Ostatní neinvestiční výdaje	0	1500	3000		4500
6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	1100	300	7200	36400	45000
611	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	110			35900	36010
612	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	990	300	7200	500	8990
690	Ostatní kapitálové výdaje	0	0	0	0	0
	VÝDAJE CELKEM:	22900	17600	26800	40200	107500

Legenda:

1) Správa – společné správní činnosti	3) Úložiště Richard a Bratrství
2) Úložiště radioaktivních odpadů Dukovany	4) Hlubinné úložiště

Agregované údaje rozpočtu Správy pro rok 2007 (tis.Kč)

Položka	Název položky <i>tisíc Kč</i>	R2007
	VÝDAJE	
5	Běžné výdaje	62500
501	Platy	13430
502	Ostatní platby za provedenou práci	800
503	Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	4981
5342	Převody FKSP	269
6	Kapitálové výdaje	45000
61	Investiční nákupy a související výdaje	45000
	V ý d a j e c e l k e m :	107500
	PŘÍJMY	
411	Neinv. přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	62500
4119	Neinvestiční přijaté dotace od rozpočtů ústřední úrovně j. n. – příjem ze státního rozpočtu	13000
421	Invest. přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně – příjem z jaderného účtu	45000
	P ř í j m y c e l k e m :	107500

6. Plnění usnesení vlády

Usnesením vlády č. 1541 dne 30. 11. 2005 byl schválen rozpočet Správy na rok 2006 a plán činnosti Správy. Plnění úkolů v roce 2006 bude uvedeno ve výroční zprávě Správy, která bude předložena vládě ke schválení v 1. polovině roku 2007.

7. Tříletý plán činnosti

Plán na roky 2007 až 2009 vychází ze současné situace v provozu úložišť, která je uvedena v textu předchozích kapitol a z dlouhodobého plánu činnosti uvedeného v kapitole 8. V této kapitole uvádíme souhrnnou informaci a předpokládané příjmy a výdaje pro roky 2007 až 2009.

7.1. Ukládání NAO/SAO

7.1.1. Úložiště radioaktivních odpadů Dukovany

Provoz úložiště bude zajišťován dodavatelsky společností ČEZ, a. s. Činnost Správy se bude soustřeďovat zejména na přejímky radioaktivních odpadů do úložiště (plnění podmínek přijatelnosti) a na plánování oprav a údržby úložiště tak, aby trvale splňovalo požadavky příslušných norem a vyhlášek. Provoz úložiště je dlouhodobě stabilní a bezpečný. V nadcházejících letech Správa nepředpokládá větší rozsah oprav či rekonstrukcí.

Náklady na zajištění bezpečného provozu úložiště Dukovany včetně dílčích rekonstrukcí jsou předpokládány v rozsahu cca 18 mil. Kč ročně.

7.1.2. Úložiště radioaktivních odpadů Richard a Bratrství

Provoz úložišť bude zajišťován jak vlastními silami Správy tak dodavatelsky. Budou pokračovat činnosti nezbytné k zajištění bezpečného provozu úložišť, v úložišti Richard se navíc předpokládá dokončení oprav a rekonstrukcí ve vstupním areálu. Ve vztahu k platné báňské legislativě a prováděnému geotechnickému sledování a měření se neočekává vznik závažnějších obtíží při provozu těchto podzemních děl.

V případě úložišť Richard a Bratrství budou probíhat projektové, přípravné a realizační práce na konečném uzavírání jednotlivých zaplněných komor úložišť.

Náklady na zajištění běžného provozu úložišť včetně úprav ukládacích komor jsou předpokládány ve výši do 20 mil. Kč ročně, náklady na dokončení rekonstrukcí a oprav jsou odhadovány v rozsahu 15 mil. Kč v příštích třech letech.

7.2. Ukládání VAO/VJP

V oblasti geologických průzkumných prací pro podrobnější charakterizaci lokalit HÚ byly práce od roku 2005 pozastaveny vzhledem k převážně odmítavému postoji obyvatelstva k budoucí výstavbě HÚ. Obnovení prací se předpokládá po roce 2009 na lokalitách, kde SÚRAO získá povolení k provádění průzkumu (průzkumné území).

Cílem projektových a technických činností bude získání dalších informací o chování

inženýrských bariér s cílem poskytnout podklady pro bližší specifikaci úložného systému, jenž je koncepčně navržen referenčním projektem hlubinného úložiště. Dále budou probíhat práce na přípravě bezpečnostních rozborů a analýz, budou shromažďovány podklady pro zhodnocení proveditelnosti hlubinného úložiště, získávána reálná data pro validaci bezpečnostních výpočtů a v návaznosti na prohlubování znalostí o lokalitách bude také upřesňováno konkrétní řešení úložiště.

V oblasti přidruženého výzkumu a vývoje bude sledován vývoj nových technologií, popř. zavádění technologických postupů pro úpravu již existujících odpadů. Do této skupiny prací patří především rozvoj transmutačních technologií.

Finanční prostředky potřebné pro realizaci geologických prací pro vyhledávání lokality se budou odvíjet od jejich postupu, rozpočet prací je uveden v příslušných prováděcích projektech.

7.3. Předpokládané příjmy jaderného účtu a výdaje Správy v letech 2007 – 2009

7.3.1. Předpokládané příjmy jaderného účtu

Činnosti Správy jsou financovány z prostředků jaderného účtu, který je součástí státních finančních aktiv. Příjmy jaderného účtu tvoří odvody společnosti ČEZ, a. s. a ostatních původců stanovené nařízením vlády č. 416/2002 Sb., a výnosy z finančních investic. Finanční investování prostředků jaderného účtu zajišťuje MF ČR. Příjmem Správy je dotace ze státního rozpočtu podle § 28 atomového zákona na nakládání s RAO uloženými do nabytí jeho účinnosti.

<i>tisíc Kč</i>	2007	2008	2009
Odvody ČEZ	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Odvody ostatní	3 000	3 000	3 000
Výnos z investování	235 000	275 000	325 000
Celkem	1 538 000	1 578 000	1 628 000

7.3.2. Předpokládané výdaje SÚRAO

Rok	Položka	Název položky <i>tisíc Kč</i>	1	2	3	4	Celkem
			SÚ	ÚDU	ÚRB	HÚ	
2007	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	21800	17300	19600	3800	62500
	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	1100	300	7200	36400	45000
		VÝDAJE CELKEM:	22900	17600	26800	40200	107500
2008	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	22800	17800	18000	4700	63300
	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	700	500	4500	39000	44700
		VÝDAJE CELKEM:	23500	18300	22500	43700	108000
2009	5	BĚŽNÉ VÝDAJE	24000	18500	17500	4700	64700
	6	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	500	500	3500	45800	50300
		VÝDAJE CELKEM:	24500	19000	21000	50500	115000

Legenda:

1) Správa – společné správní činnosti	3) Úložiště Richard a Bratrství
2) Úložiště radioaktivních odpadů Dukovany	4) Hlubinné úložiště

8. Dlouhodobý plán činnosti

Dlouhodobý plán činnosti vychází z "Koncepce nakládání s RAO a VJP v ČR" a upřesňuje zejména milníky činnosti související s přípravou hlubinného úložiště v ČR, které by mělo být uvedeno do provozu v roce 2065 a které bude schopno přijímat všechny kategorie radioaktivních odpadů.

8.1. Ukládání NAO/SAO

Provoz všech úložišť pro ukládání NAO/SAO (Dukovany, Richard, Bratrství) včetně monitorování již uzavřeného úložiště Hostim je a bude zajišťován Správou v souladu s příslušnými povoleními SÚJB, v případě důlních děl i v souladu s oprávněními a povoleními podle báňských předpisů. Kapacita úložišť je při stávající produkci RAO dostatečná ve výhledu několika desetiletí. Nepředpokládá se budování nových úložišť pro NAO/SAO optimálně bude využita stávající kapacita úložišť. V případě úložišť Richard a Bratrství budou probíhat práce na postupném trvalém uzavírání zaplněných ukládacích komor úložišť, po uzavření komor bude další strategie provozu záviset na celkovém posouzení systému ukládání NAO/SAO a předpokládané produkci RAO.

Náklady na provoz úložišť se pohybují ve výši cca 40 mil. Kč ročně a budou každoročně upřesňovány. Pro úložiště Richard a Bratrství se počítá s poskytováním státní dotace k zajištění bezpečného provozu v souladu s atomovým zákonem.

8.2. Ukládání VAO/VJP

Pro splnění cíle Koncepce nakládání s RAO a VJP, tj. zařazení dvou lokalit do územních plánů do roku 2015, je v podstatě limitujícím faktorem získání souhlasu veřejnosti v dotčených lokalitách. V případě zahájení geologického průzkumu po roce 2009 budou geologické práce optimalizovány tak, aby bylo do roku 2015 získáno dostatečné množství dat k upřesnění geologického prostředí lokality. Podrobná charakterizace by byla prováděna po roce 2015. Pro zahájení geologických průzkumných prací je nezbytné stanovení průzkumného území (MŽP). Realizace průzkumu na více než dvou lokalitách umožňuje optimalizovat výběr lokalit z pohledu technických kritérií.

Etapa charakterizace lokalit (2009 - 2015)

Geologické práce této etapy budou prováděny na stanovených průzkumných územích. Pro splnění cílů Koncepce nakládání s RAO a VJP je potřeba ověřit vhodnost dvou lokalit, přičemž práce budou vhodným způsobem optimalizovány.

Základní schéma postupu prací je dáno „Projektem prací na hypotetické lokalitě“ (ÚJV Řež 1999). Tento dokument bude aktualizován s ohledem na již provedené geologické práce, vývoj metod geologických prací a výsledky prací z testovací lokality. Geologické průzkumné práce zahrnují v takzvané rekognoskační etapě ověření hloubkového dosahu granitoidního tělesa, dálkový průzkum Země, geologické mapování, plošný geofyzikální průzkum, mělké vrty (vpichy), plošnou geochemii, zřízení hydrologické pozorovací sítě, monitoring látkových toků a kritických zátěží v malém povodí, hydrogeologický monitoring, inženýrsko-geologické mapování a základní geotechnickou charakteristiku povrchové části

horninového masívu, interpretační geofyzikální profily, geochemické detaily. V realizační etapě pak následují zejména kopné práce, vrtné práce, karotáž, detailní geofyzikální průzkum, strukturně petrologická analýza, petrografické a mineralogické práce, pokračování hydrologického monitoringu a monitoringu látkových toků, hydrogeologie, geochemie, inženýrská geologie a geotechnika. Z těchto prací budou pro období 2009 až 2015 vybrány takové metody, které přinášejí pro stanovení příslušného chráněného území nejpodstatnější informace a budou splňovat i požadavky MŽP pro stanovení chráněného území pro zvláštní zásah do zemské kůry.

Projekční činnosti budou zahrnovat projektové studie řešení HÚ ve zkoumaných lokalitách (vč. jeho povrchové části a komunikací). Výběr materiálů inženýrských bariér bude spočívat v přípravě metodik a experimentálního zařízení pro provedení testů, popř. v přípravě vzorků pro testování. Do roku 2012 připraví SÚRAO aktualizovaný projekt HÚ s kompletním bezpečnostním hodnocením.

Zařazení kandidátních lokalit do územního plánu (2015)

V lokalitách vyhodnocených geologickým průzkumem jako vhodné pro umístění HÚ je nutno zajistit omezení jejich nekontrolovaného využívání a provádění nekontrolovaných technických, zejména vrtných aktivit. K tomu účelu slouží stanovení chráněného území pro zvláštní zásah do zemské kůry podle zákona č. 44/1988 Sb., (horní zákon) ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí o stanovení chráněného území pro zvláštní zásah do zemské kůry znamená zařazení lokality do územního plánu. Stanovení chráněného území se předpokládá na dvou lokalitách, které byly v souladu s projektem geologických prací charakterizovány. Tímto opatřením se předchází pozdějším střetům zájmů. Aktivity, které se soustředí k uvedenému milníku zahrnují shromáždění podkladů požadovaných příslušnými předpisy.

8.3. Předpokládané příjmy a výdaje

Předpokládané příjmy

Příjmy jaderného účtu tvoří zejména odvody společnosti ČEZ, a. s. stanovené nařízením vlády č. 416/2002 Sb. a výnosy z finančních investic a odvody od ostatních původců. Od uvedení Jaderné elektrárny Temelín do provozu činí roční odvody na jaderný účet od ČEZ, a. s. až 1,3 mld. Kč. S rostoucím majetkem jaderného účtu porostou i příjmy získané finančním investováním volných prostředků. Správa bude pravidelně hodnotit čerpání a tvorbu zdrojů jaderného účtu a použité předpoklady při stanovení odvodů. Podle současných propočtů Správy je stávající výše odvodu stanovená sazbou 50 Kč/MWh vyrobenou v jaderných elektrárnách. Značný vliv na výši odvodů má reálný výnos z investičních operací, z tohoto pohledu je nutné věnovat finančnímu investování trvale pozornost (zajišťuje MF). V případě potřeby bude Správa iniciovat novelizaci příslušného nařízení vlády.

Předpokládané výdaje

Výdaje na zajištění provozu stávajících úložišť nízké a středně aktivních odpadů (Dukovany, Richard, Bratrství) nepřevyšují ročně 40 mil. Kč. Pokrývají zejména ukládací činnosti, údržbu pozemků, stavebních objektů, technologického zařízení a podzemních prostor (Richard a Bratrství), zajištění radiační ochrany, fyzické ochrany, požární bezpečnosti, technické bezpečnosti, havarijní připravenosti a monitorování vlivů na životní prostředí.

Úložiště radioaktivních odpadů jsou v provozu již několik desítek let a před nabytím platnosti atomového zákona nebyly vytvářeny rezervní prostředky na budoucí nákladově významné položky (především ukončení provozu a uzavření úložišť). Proto stát poskytuje prostředky na nakládání s těmito radioaktivními odpady. Břemeno státu zahrnuje především tyto položky:

- ◆ údržba důlních děl a opravy technologického zařízení
- ◆ monitorování vlivů na životní prostředí, a to při provozu úložišť a po jeho ukončení,
- ◆ příprava na ukončení provozu úložišť – vývoj technologie utěsnění úložných komor a uzavření částí úložišť,
- ◆ doplnění výzkumně vývojových prací.

Na základě předběžných projektových a ekonomických analýz byla celková finanční účast státu odhadnuta na 320 mil. Kč (v cenách roku 2001). Podstatná část těchto výdajů by měla být vynaložena na postupné trvalé uzavírání zaplněných ukládacích komor v úložištích Richard a Bratrství.

Výdaje na výstavbu, provoz a uzavření hlubinného úložiště, na úpravu vyhořelého jaderného paliva do formy vhodné k uložení a na uložení vyhořelého jaderného paliva či vysoce aktivních odpadů by měly nabíhat v rozhodující míře až po roce 2050. Výdaje na přípravu hlubinného úložiště do roku 2015 jsou odhadovány na přibližně 600 mil. Kč v cenové úrovni roku 2006 (zahrnují výdaje na geologické a projektové práce). V této souvislosti bude ve spolupráci s MF prováděna i revize odvodů na JÚ ve vazbě na zajištění optimální výše prostředků pro realizaci výstavby hlubinného úložiště.